

## Беззахисна риска (переклади нових фрагментів)

*Prostory публікують переклади нових фрагментів повісті Тадеуша Домбровського "Беззахисна риска".*

### 3

У представницькому будинку Фонду Косцюшка десь поміж П'ятою Алеєю і Шістдесятою вулицею нас привітала вся полонійна сметанка. Голова, пані Ганя і чимала група людей, що виглядали більш-менш як пан голова та пані Ганя. Тістечко, кавуся, винце, але це пізніше, спочатку запрошуємо на перший поверх.

Меґан залишилась у своєму важкому плащі, мабуть, через страх того, що якась небажана слов'янська сльоза витече їй з ока, скрапне на груди і пропалить навиліт. Роздягнулася аж на половині концерту.

— Це Карлович, такий декадент, має тобі сподобатися, — шепнув я їй на вухо, а вона зі взаємністю відповіла поглядом, в якому була солодка виrozumілість і цинічне задоволення.

Мабуть, хочете знати, чи я почувався трохи як батько, який привів доньку на перший концерт до філармонії і концентрується на її реакціях більше ніж на її музиці, дискретно слідує за її долонями, чи вони рухаються мимоволі під натиском емоцій, за її правою ногою, яка — закладена на лівій — є тактометром пульсу, що задає ритм та вказує на захоплення або розчарування? Це смішно, але власне так я почувався. Реакції її тіла були для мене чимось на кшталт тесту на батьківство. Впродовж усього концерту Меґан ані поворухнулася. Не беручи до уваги момент, коли вона зняла із себе плащ, наче лялечку. Я мав враження, що вона дихає шкірою. Під час бенкету в партері виглядала загубленою, нагадувала прибульця з чужої галактики, який не має ані мирних, ані ворожих намірів, а — і це пов'язує його з новими знайомими — складає губи так, немовби щиро усміхається. Після третього келиха земного вина, яке її організм засвоював без дорікань, я вже знав, що це останній абзац нашого короткого знайомства.

І власне у цей момент з'явився Гарі.

— Як забава? Непогана музика, я справді не сподівався. Які у вас плани на наступну частину вечора? — запитав і, подаючи мені в'язку з ключами так, наче годував пса, додав. — Можеш ще кудись пройтись, якщо хочеш, повертайся до нас, коли тобі зручно, гм...?

Прекрасно, батенько дозволяє мені повернутися пізніше.

— Який облом — подумав я. Але водночас я оцінив жест Гарі. Навіть якщо він був тільки хворою сублімацією потягу.

— Дякую, я не повинен бути допізна, — я підкинув ключі у долоні. — Останнє метро їде о...?

— Біля першої. Повертайся о котрій хочеш, — відповів він, тримаючи руки у кишенях та ледь колишучи бедрами.

Меґан була рада з такого повороту подій, проте я хотів бути певним:

— Чи маєш ще трішки часу? Ми могли б ще щось випити.

— Я волію спочатку щось з'їсти, я страшно голодна.

Ми йшли понад півгодини, але в околиці не було жодних фастфудів. Я забув, що я в Аппер Іст Сайд, де про трешову жратву можна було тільки помріяти. Ми проходили повз десятки понурих будинків з тисячами щасливих чоловіків і жінок та доглянутих псів усередині, а в партері кожного з них — пильний порт'є, добродушний, як кондуктор вузькоколійки у веселому містечку десь на Півдні Італії.

Нарешті з-посеред риштувань виринула кнайпа, зрештою, італійська, зі вдячною назвою Джіоко. Керівник зали запропонував нам єдиний вільний столик, одразу коло вікна. Білі скатертини, свічки, легенький джаз як сміхотворний газ, гамір клієнтури, тихе побрязкування столових приборів і танець кельнерів, зліплених з підлабузництва і асертивності у пропорції три до одного.

— Клімат, як у Вуді Алена, — кинув я.

— Мені не відомий Вуді Ален, — відказала Меґан з такою наївною міною, що я був схильний повірити їй.

Я розкрив меню, почав читати і ... мій погляд поринув у чорній безодні озера, на дні якого затоплені цвинтарі, декілька дерев, затонулі кораблі, потопельники з чашками, в яких поселилися вугрі, ненароджені діти, що заплуталися у сітях. Де лососі зі шпинатом на хребті і комісова бульбашка біля рота, а в кожній бульбашці напис "100\$". Найдешевша страва коштувала сімдесят. Але запізно було вже на тексти типу: "Мені не подобається музика, пошукаймо чогось більш вишуканого". Розглядався тільки варіант замовлення собі мінеральної води, а їй що там вже собі забажає. Хоча такий план мав недоліки. "Не зганьбися, старий!" — мовив я до себе і закрив з трясом меню. Цієї ж миті з'явився кельнер.

— Чи ти вже вибрала? — запитую, а серце стукає як молот, як аукціонний молоток. У мене одна страшна слабкість: я люблю гральні автомати. Докладно знаю механізм їхньої роботи і знаю, що на дальшу ціль вони не дають шансу, бо це не гра, а програма, не лотерея, тільки пародія призначення. Що результат не має нічого спільного з обертанням фруктів, з примітивними звуками, які ґвалтують відчуття. І хоча я погодився з фактом, що граю задля самих емоцій, що плачу за напругу, за цікавість, за біль, то час від часу в мене з'являється типова для азартних людей надія, незалежно від того, чи їхній азарт — це гра на автоматах, живопис, музика, література або життя, надія — що одного дня машина їм віддасть

принаймні невелику частину з того, що вони програли впродовж років. Хтось скаже: “Купи собі машину, постав удома, буде в тебе купа забави і надійний виграш щомісяця.” Але це буде порада немудрої людини. Машина має бути випадкова, на яку натрапляєш у продуктовому магазині, готелі або вокзалі. Збуджує те, що стільки пробувало, але це ти заірб усі гроші.

— Я маю охоту на ці ягнячі рулети з броколі, соусом з лисичок і картопляним пюре, приготованим на грилі.

— Ок, я тоді візьму те ж саме.

— Будете щось пити? — запитав кельнер. — У нас прекрасне червоне вино, сьогодні тільки-но з’явилося у меню.

Меґан погодила, кивнувши головою.

— А для Вас?

— Так, так, також залюбки спробую, — відповів я з нервовим похрюкуванням. — А тепер ти будеш розказувати про себе, а я буду слухати. — звернувся я до Меґан з пестливою категоричністю.

— А що ти хотів би знати? — відповіла вона у такий спосіб, що я почав замислюватися, чи хотів би щось знати.

— Яка подія у твоєму житті була найбільш божевільна?

— Не знаю... — задумалась, опускаючи погляд, а одразу після цього її зіниці загорілися від свічок. — Я зустрічалася з хлопцем — це було декілька років тому — який навчався на відділі мистецтва у тому ж виші, що і я, в Cornell, і впродовж тижня він став іншою людиною. Він зовсім збожеволів, йому видавалося, що він великий живописець, що малює на замовлення мільйонерів, впродовж багатьох днів не зімкнув очей, не мився, не їв, хлебтав віскі і валяв свої базґранини, які були якимись його... фантазіями щодо мене. Він рахувався з моєю думкою, тому безперестанку запитував, що я думаю про його полотна, я говорила, що їх не відчуваю, що вони претензійні, вторинні. Одного дня приїхала його мати, занепокоєна фактом, що син вже місяць не піднімає слухавки. Ніхто не відкривав, отож вона викликала поліцію. Майкл начебто лежав закривавлений на підлозі і погнутий, як старий тубик від фарби. Іноді у мене до себе претензії — що я не хвалила його картин. Однак це було б нещиро. Я справді їх не відчувала.

Мені потрібно було декілька хвилин, щоб стерти з обличчя здивування.

— Це відбулося насправді? — я запитав із надзвичайно удаваною байдужістю.

— Ясно, що ні. Але погодься, що прозвучало непогано, — вона засміялася з першим шматком ягнятини в устах.

Аж тепер я зауважив, як вона для мене вирядилася, була вбрана в аскетичну чорну блузку, скроєну у квадрат, на шиї серденько від Тіффані, яке, по суті, було антисерденьком — шматком металу, подібним до блях, на які я в дитинстві ловив щук, а її блідий макіяж гризся з червоною блешнечкою, як Ума Турман з Траволтою у сценах, що не увійшли до фільму.

— У тебе вже немає таких рожевих повік, як вчора у метро, — зауважив я.

— Це не комплімент... Я була невиспана, до шостої ранку сиділа у майстерні, післязавтра вже прийде професор переглянути наші проекти, не можу спати, якщо хочу встигнути.

— Навпаки. Ти виглядала чарівно. Так, наче у тебе алергія на реальність.

Вона опустила і підняла повіки ще повільніше, ніж зазвичай, і звузила зіниці на знак того, що мені вибачає.

— Не пам'ятаю, коли останній раз їла щось настільки ж розкішне.

Це її зізнання викликало в мене радість, я почувався як учасник кулінарного шоу, що почув від експертки, що його страва перемагає. Я перестав навіть шкодувати тих грошей. Пояснював собі, що така є ціна, яку платиться за можливість дивитися на неї, слухати її голос, смакувати нью-йоркським снобізмом.

— А що це за перстень? — показала на мою обручку.

— Прошу? — я не до кінця знав, про що їй ідеться.

— Ну, перстень на правій руці. Чи це якась пам'ятка? — тягнула з виразною цікавістю.

— Ти собі з мене жартуєш? То обручка. Шлюбна обручка.

Тут наступає кількaseкундний стоп-кадр. На ньому Меґан виглядає як хтось, хто щойно довідався, що йому залишилося жити місяць.

Досі не знаю, чи її здивування було щирим, чи так віртуозно зіграним.

- Ти — гірка гримаса — одружений? — вона тремтіла.
- — Я думав, що це ясно.
- — Зовсім ні, у нас обручку носять на лівій руці, чорт заberi.

— Але чи це щось змінює? — запитав я, розпочинаючи цим самим одну з найбільш

заїжджених і жалісних чоловічих ролей в історії зради. Чи те, що у мене є дружина, означає, що я не можу з'їсти у милому товаристві вечері?

- — Я думала... мені видавалося, що ти хочеш зі мною переспати. — відказала вона сухо, але з легким докором.

На цей раз я онімів. Це називається стиль. Раптово ми стали героями Побачення наосліп, яких примусово відправили у подорож all inclusive до Штатів і які зорієнтувалися, що декілька питань у вікторині — то дещо замало, щоб знати про себе все, але не можуть раптово встати з-за столика і сказати: “я махав”, бо підписали угоду, що у відпустці до кінця будуть разом, а кілька кроків далі стоїть відеооператор і знімає репортаж цієї романтичної подорожі.

— Мені натомість у думках і не проскочило, що така дівчина, як ти, може бути сама. У тебе повинен хтось бути, а якщо є хтось, то означає, що і тебе тут зараз не повинно бути — гоню такою делікатною софістикою, як Статуя Свободи.

— Так складається, що нікого на постійно у мене немає.

Самерієре приносить тацю з десертами і презентує їх так, наче продає не їдло, а діамантові жіночі прикраси. На щастя, архітекторка втратила апетит.

— Пам'ятаєш сцену з ресторану з шостої частини “Сенсу життя згідно Монті Пайтона”? — заговорив я, щоб зняти напругу.

— Мені не відомий Монті Пайтон, — відповідає, а кутик її рота піднімається на півміліметра.

Туалет. Restroom. Gabinetto. Обмиваю обличчя. Тягни це далі, не відпускай, бачиш, вже працює, пишеш і витираєш, що з того, що це була голограма, а тепер це одна з мільйона можливих історій. Це твій життєпис. Життєпис не полягає у тому, що описуєш день за днем своє життя, життєпис полягає у тому, що кожного дня те саме описав би по-іншому. Дивись на мене, у тебе мішки під очима, але це не найгірше. Новий сивий волосок заіскрив у світлі лампи денного світла, але ти вирішив, що будеш вищипувати сиві, а цей сивий до половини, сотні інших сиві тільки тоді, коли скеруєш світло на свою некористь. Мусиш собі вирвати все? Повертайся до столу, пиши, тобто заплати, що з того, що ти зараз в Італії або в Німеччині, заплати, і так все перераховується за курсом твого коханого банку. Веди цю історію за руку, як дитину, наче б ти переводив свою отупілу матір через рухливу вулицю Нью-Йорка, наче вчив би свою доньку-інваліда сексу з ведмедиком. Не може бути аж так погано, якщо в розмові, talk'у, в тальку, повертаєшся до письмового столу, до комп'ютера, за столик, до кельнера і їдеш. То власне цей момент, ще нічого не розвинулося настільки, щоб ти не міг цього завершити, а настільки все вже розйобане, що мусиш це закінчити, але що означає: мусиш? Це вже той момент, коли це вже не кровоточить, але може перетворитися на гангрену. Кров і сперму переробити на папір, папір на пластик, пластик на органічне яблуко з хробаком. Почало вдаватися, бачиш? Пишучи, затираєш, що з того, що позбавляєш історію краси, тобі до дупи краса, ти втомлений. Доки пишеш про це, ти за крок перед Меґан. Виріж

цю гангрену, повернися до кнайпи у Тиролі, за столик, до чого-небудь, але повернись і заплати. Вода скрапує з мого обличчя, зникає у зливному отворі, наче мене не знає, наче не хотіла б мене знати. Колись повернеться до мене у яблуці з хробаком. У хробаці.

Коли я повернувся з туалету, рахунок вже чекав на столі. 210 доларів.

— Чи тобі щось докласти? — куртуазно спитала Меган.

— Облиш, — відповів я, дописуючи до рахунку 40 доларів чайових.

Я вклав до вербового кошичка золоту карточку, на якій уже був солідний борг, і почав молитися про те, щоб не перевищити ліміту.

Вдягаючи свій плащ, я почув:

— Знаєш, приємно мені з тобою. І не перешкоджає, що у тебе є дружина.

Ми йшли мовчки у бік П'ятої, через декілька хвилин вона взяла мене під руку, через п'ятнадцять хвилин опустила руку, а її пальці розпружилися у бік моєї долоні, як пагони у прискореному природничому фільмі. Коли торкнулися мене, я рішуче їх ухопив, сам не знаю, чи хотів витиснути з них усе тепло, чи поганити їх за те, що надто багато собі дозволяють. Мабуть, одне та друге. Вона пирхнула сміхом:

— Ти тримаєш мене так, наче прогулюєшся з дитиною.

І щоб я не мав жодних сумнівів, безтурботно помахала нашими руками уперед та назад. А потім, вмить віднаходячи поважність, сплела мої пальці зі своїми і кинула:

— Думаю, що ти відчуваєшся набагато старшим, ніж ти є. Так не повинно бути. Ти все ще молодий.

— Дякую! — Сказав я без ентузіазму, щоб не помітила, як у мені відгукуються казкові смички, екстатичні трубки і голос: *These vagabond shoes are longing to stray... I'm a number one, top of the list, king of the hill...* Щоб не зауважила, як золота парча спадає на мою голову.

— Ти хотів щось випити, тож тепер я тебе запрошую, покажу тобі паб під моєю майстернею. Але ж якби тут поїхати... На метро буде біля години, на таксі п'ятнадцять хвилин, але, звичайно, дорожче. Що робимо?

Питання. Я заплатив за обід більше, ніж склав мій гонорар за читання віршів, а тепер я повинен товктися по метро з двома пересадками, щоб заощадити 15 баксів?

Таксі везло нас серединою Сентрал Парку, щоб, підкотившись до Восьмої, повернути наліво в напрямку Челсі.

Нема чого бути пустослівним, події розвивалися, як у голівудському шаблоні номер 126, що зберігали у шухляді з позначкою "РНХ" — від "Раптовий напад хіті". Мій творчий вклад

полягав лиш у тому, що я не витрахав її, на обурення водія, але торкався так, ніби боявся, що можу її пошкодити. Ми їхали щораз різкіше до низу Менгетану, я пересував палець по рідкокристалічній шкірі Меґан, і ми переміщалися з однієї частини міста в іншу, сантиметру її тіла відповідав кілометр асфальту, зелене, червоне, знову червоне, але безумовно частіше зелене, ДжіПіЕс працював справніше, коли я відчував у роті батарейку її язика, таксист користувався нашою неухважністю, нав'язливо об'їздив два лагідні підйоми, а потім їдучи вічність краями Таймс Скверу, наче хотів нас оберегти від раптового вибуху неонів.

Порядна людина, знала, що краще довести клієнтів пізніше, але безпечно.

Я притискав голову Меґан до свого плеча, щоб знівелювати всі струси, знейтралізувати діри в американській поверхні, діри в емоціях, пучки моїх пальців доторкалися до її чашки, як рецептори мозкових хвиль, спрагли інформації, але також здатні програмувати думки.

Пізніше я перекинув ноги у леггінсах собі через коліна, моя рука впевнено керувала її шиєю, права зсунула з безвільно звисаючих ніг полотняне взуття і стиснулася на дрібній п'ятці. Гумовий стук спадаючих кросівок Меґан був одним з найбільш збудливих звуків, які я чув у житті. Тепер черга на другу п'яту, і куштування вуха, і нюхання по-райському довгої риски з її шиї, і збирання ротом і носом останніх решток білого, розсипаних у заглибленнях ключиці і нижче. Але у цю мить червоне, сповільнюємо, та перш ніж доїдемо до переходу, знову загориться зелене, а пізніше це вже справжня зелена хвиля. З п'ят я пересуваюся на кісточки, роблю навколо них декілька кіл, як рондо, аж нарешті натрапляю на меленький хрящик, котрий бавиться зі мною у схованки. Це залоскотало Меґан або розсмішило, бо раптом відкрились її вибілені зуби, а один з них потерся об мій, і сухий мороз пройшов мені вздовж хребта. Кісточка діяла як джойстик, кручу вправо — таксист повертає вправо, кручу вгору — прискорює.

Шкіра на задньому сидінні була чорна та зимна, шкіра Меґан бліда та щораз гарячіша. Але в міру того, як ми розігрівали крісла, запах нашої шкіри змішувався з їхнім курвиним запахом.

Пальцям я, мабуть, присвятив найбільше уваги. Спочатку порахував їх, притримуючи кожен окремо впродовж декілька секунд, після чого перевіряв, чи вони не зрослися. Не зрослися. Я не знав, що є більшим кайфом: нігті чи м'які подушечки. Я згинав делікатно пальці то в один, то в другий бік, а в кінці кінців закрив усі у долоні як дрібняки.

Я заплатив за дорогу, і щойно ми висіли, наші розігріті місця зайняла пара схудлих трансвеститів у латексових трусах і яскраво-рожевих перуках.

— Клуб, який хочу тобі показати, є дуже sassy, — роз'яснила Меґан тоном вчительки. Зазвичай дзвониться туди на декілька днів раніше, а вони вносять тебе у список. Нас, очевидно, у списку немає, і треба щось придумати, щоб ми у цьому списку були. Почекай тут на мене, — сказала, і я почувався так, наче був її розумово відсталим братом, котрого не можна з ніким залишити, коли ідеш на вечірку.

Я бачив краєм ока, як вона підлизується до bramкаря, як присипляє його уважність, щоб несподівано забити йому гол між ногами, без великих зусиль, властиво від нехотіння; яка віртуозність і яка компрометація для bramкаря: пропустити таке лахміття.

Кнайпа виглядала як гігантський нічний мотиль і кліматом нагадувала курильню опіуму. Зі стелі звисали чорні квадратні полотна з напівпрозорої тканини, ділячи зал на щось типу боксів. Вільних крісел не було, тож ми зайняли плацдарм навпроти бару, ідеальний для споглядання за людьми і динамічного пиття. Але також для буття на видному місці, що — як думаю — мало для Меґан немале значення.

— Поглянь, як тут всі випендруються, вдають митців або принаймні впливових бізнесменів, шукають контактів. Ти, загалом говорячи, схожий сьогодні більше на фінансиста, ніж поета. Це мені навіть подобається — додала вона, щоб пом'якшити злостивість. — Ця мулатка має на собі взуття за декілька тисяч.

— Яка? Та з задком у формі серденька?

— Тобі подобається... — більше ствердила, ніж запитала. — Я не ревнива, — це дуже (інфантильно затягнуте “у”) бридка риса.

Бармен був у стилі, як у часи сухого закону: старосвітсько виглянцovanі мешти, закороткі штрукси, бурий светер та підтяжки. Навоскований причухан. Я попросив два шоти чистої горілки, а він зробив міну, наче ступив у гівно і тепер оглядає свою підошву.

— Не наливаємо горілку в шотах.

— Чому ні?

— Бо такі у нас правила, — обірвав він розмову і почав обслуговувати мулатку.

Я повернувся до Меґан з пустими руками та розказав про тутешні правила. Вона підійшла до бармена, обняла його за шию, наче відкривала ковпачок столітнього пива, і якусь мить шептала йому щось на вухо. Як тільки закінчила, колега сягнув по пляшку Смірноффа, підкинув її настільки високо, що та встигла виконати у повітрі два повні оберти, після чого впевненим рухом наповнив келишки і показав мені два пальці у жесті обернутої вікторії.

— Що ти йому сказала?

— Правду. Що ти найважливіша людина у цьому локалі. Дуже відомий письменник.

Я не міг повірити, що такого тексту було б достатньо для того, щоб до четвертої ранку ми пили тільки шоти.

Меґан увесь цей час не знімала плаща, хотіла бути схожою на когось, хто заглянув сюди на хвильку. Ми танцювали — не мушу додавати, що всупереч прийнятим у клубі правилам — під

якісь ревні блюзові шматки, а архітекторка, коли не була зайнята лизанням моєї шиї, співала те, що, власне, лунало з динаміків. Тільки набагато краще. Хоча після декількох шотів горілки і з долонею на її сідниці я не був об'єктивний.

Мабуть усі, хто повинен був обмінятися візитівками, це вже зробив, бо вечірка почала вмирати. Навіть вітряк над баром крутився щораз повільніше. Мотиль ледве рухав крилами.

Я вишкріб з кишені останню сотню, о прошу, навіть сто двадцять, і подав офіціанту, говорячи:

— Я ніколи не плачу чайових, такі мої правила.

На те Меґан, змилосердившись, витягнула п'ятдесятку і вкинула її до скляної кулі, заповненої банкнотами.

— Маєш бажання глянути на мою майстерню? — запитала мене, кидаючи слизуватий погляд на типа, що закрив за нами двері до клубу.

Майстерня знаходилася трьома поверхами вище. Це було щонайменше двістіметрове приміщення з великими вікнами і кількома рядами столів, заставлених макетами з картону й оргскла. На око якихось кільканадцять місць для праці. У кінці одного зі столів сидів товстун у зім'ятій майці та дивився в екран свого ноутбука поглядом педофіла. Його зовсім не здивувало, що Меґан взялася ні звідти ні звідси о четвертій над ранок, врізана, із так само врізаним і виразно старшим за неї типом. Занурений у свій проект, він відповів на її геллоу беззвучним рухом синіх губ.

[Продовження розділу читайте тут](#)

## 6

З турне повертаюся до Меґан і до розповіді, до архітекторки, яка за тиждень наповнила всю мою безформну марнославність своєю досконалою марнославністю, не занечищеною почуттям, не знаючою минулого, ані майбутнього, брендовою, однак позбавленою лого, чудово запроектованою, побудованою на алгоритмі, сегменти якого зрівноважені, даючи у результаті нуль. Заповнила мене так щільно, що я став легкий; я наче під кайфом летів через всі ці міста та містечка Східного Узбережжя, читаючи по клубах та університетах, її солодкий холод робив мене еластичним, дозволяв продавати свої тексти однаково успішно як у затхлих підвалах Іст Вільджу, так і у провітраних аудиторіях Коламбії чи Армгерст Колледж. Ця пустославність була як друга душа, як обдарування мовами, котрі оволодівали мною, крутили на всі способи залежно від місць, у яких я був, і людей, з якими говорив. Не мали поняття, звідки я черпаю енергію, не уявляли, що це завдяки дівчині, пласкій, як новий Айпад, як листок паперу, покритий тринадцятьма рисками, котрі просять, щоб їх перетворили у літери, а літери — у слова, а слова — у вірш, вірш — у тіло Меґан, з якого витисну на прощання принаймні одну теплу, недизайнерську сльозу.

Писала за той час рідко і безособово, але чи можна по-іншому у глибині теперішності, в яку вона була занурена по свої малі замшеві вуха? Ту нестачу ентузіазму я брав за добру монету:

наша зустріч є певною, отож для чого поїти себе любовною водичкою, засипати освідченнями, які не прискорюють дії, ризикувати тим, що нас заглушить кепський диктор, що ми станемо нудні і публіка вийде з кіно, перш ніж настануть незвичайно відважні еротичні сцени.

Восьмигодинна подорож машиною з Берлінгтона до Нью-Йорка була повна облишених дзвінків та невисланих есемесів до Меґан. Осінь відступала з кожною милею, ліси гасли, а я був щораз молодшим та щораз більш нетерплячим. Джастін сидів за кермом і огидно нависав, теревенячи про проектантку інтер'єрів, до якої ґрунтовно відвідався минулої ночі, а потім про свої вірші, настільки добрі, що жоден журнал їх не хоче.

— Старий, японки у мене ще не було, вона справді пищала як ґумовий м'ячик для пса. Я встаю з ліжка, а вона говорить: “У мене є хлопець, я могла б для тебе його покинути”, і витріщає на мене баньки родом як з манґи. Я дав їй номер моєї колишньої, лесбійки, як виявилось. Вона проектує сади, можливо, порозуміються.

Сигнал есемески, нарешті, значить, все-таки не витримала, за мить довідаюся, коли і де, це буде, мабуть, дуже сухе повідомлення, яке доведеться зволожити чималою дозою домислів. А що, коли пише, що сьогодні і завтра і кожного наступного дня зайнята, або що чимало про це все думала і дійшла висновку, що ми не повинні більше бачитися, бо в драматургійному сенсі історія не вимагає подальшого продовження, вона насправду дещо банальна, але зґрабно завершена, і кожний новий елемент міг би цю інсталяцію з людей та пустки зруйнувати? Що, коли я був для неї одноразовим проектом для зарахування?

Сягаю по телефон і авто застигає з шістдесятьма дев'ятьма милями на лічильнику, обличчя Джастіна застигає на півреченні у дурноватій міні і нагадує мордочку спанієля, що тримає ґумовий м'яч у зубах, старенька, що їде на сусідній полосі, триває з манікюром біля губ, задивлена у переднє дзеркало, на Воллстріт завмирають курси акцій. Тільки Меґан, у плащі інспектора Ґаджета, іде спокійним кроком під парасолею дощу, а її кросівки без п'ят субтельно симулюють звук вогких пах, що вдаряються об сідниці. Вона відчиняє двері бруклінської кав'ярні Outpost Lounge, знерухомленому в очікуванні на еспресо типові витягує з долоні банкноту, бере каву з рук офіціантки, застиглої під час наливання, і засовує їй до кишені блузки двадцятку. Відкриваю повідомлення, а тут — як ножем порізався — Вільгельм, друг з Польщі, запитує: “Як тобі там у Вавилоні?” І все рушає, Джастін випльовує м'яча, а мені хочеться вити. Я ґречно відписую, щоб убити хоча б декілька хвилин: “Дорогий Вільгельме, люди тут такі, як і всюди. Це рід надзвичайно одностайний. Більшість проводить майже все життя у роботі, а та мікроскопічна частка свободи, яка їм залишається, напоює їх таким страхом, що роблять що можуть, щоб його якнайшвидше позбутися”.

Мушу до неї задзвонити, немає іншого виходу, але тільки раз, якщо не візьме слухавку, спробую аж за десять хвилин. За п'ять.

Спанієль висаджує мене коло Ґранд Сентрал і виразно на щось чекає. Ах так, він чекає на те, щоб я заплатив за половину палива. Який йолоп, мій зад не важить аж стільки. А що з

компенсацією за слухання його мачівського невдалого стьобу, котрий впирається у пам'ять, як кліщі? Потім робиш це з дружиною і тобі виривається: "А тепер попиши, як м'ячик для пса". Я подякував йому з буддистським спокоєм, християнським пробаченням, ісламською чутливістю до чотириногих і усмішкою продавця кадилаків. Звісно, я не забув висловити надії, що невдовзі знову побачимося, бо я навчився від американських знайомих, що чим більше такого роду ентузіастичних заклинань, тим менший шанс на контакт у майбутньому. Як тільки він від'їхав, я захопився за телефон.

Настроююся на безнадію і легеньку нудьгу, неспокою не виявлено, найгірше, що можна зробити, це зрадити у голосі претензію щодо тієї нестерпної тиші. Показати, що мене тисне, щоб зустрітися за всяку ціну. Абонент доступний, але ніхто не відповідає. Телефоную другий раз, а потім одразу третій і почуваюся, якби я реанімував когось, у кого стався нещасний випадок з моєї вини. Кожний наступний дзвінок зменшує її шанс на те, щоб вижити. Чого вона мовчить? Нема у цьому жодної логіки. Пускаюся йти пішки до її майстерні у Челсі, однак не пригадую вулиці. В мене вступає параноїдальна віра, що, поступово прочісуючи місцевість, в кінці кінців на неї натраплю. Пізнього вечора серед мільйона людей. Отож долаю лабіринт алей і поперечних вулиць, десять кварталів на схід, один на північ і десять назад на захід; північ, схід і захід, північ схід і захід. Через три години усвідомлю собі, який малий простір я перевіряв, однак до мене не доходить, що Меґан може бути деінде, замість того, щоб чекати на мене, перепихається тепер з якимось куратором або охоронцем. Чим більше стримую цю думку, тим більше стаю виразним, ходжу і поїдаю фігури жінок, як Пекман, і кожна має у собі гомеопатичну кількість Меґан. Тільки як отримати її екстракт зі стількох тисяч тіл? Рію у цьому місці як кріт. О другій ночі сідаю у клубі 21, грає блюзовий гурт. Мій мобільний здох. Замовляю декілька віскі підряд, потім декілька пив, на світанку вивалюю на вулицю і пру в бік метро — мене підганяє вітер, як кволого, пізньоосіннього листка. Стружка світла впадає мені в очі. Як-небудь, тільки швидше до Ґленвуд, до Міранди та Ґарі. Час спати.

Їдучи, уявляю її собі, як вона відображається у синіх шибах Фінансового району, вийшовши від дружбана, з яким провела ніч в офісі. Коли ішла, реальність — яка реальність? — просто світ — який світ? — їбати світ, просто слова, слова, зроблені з людської товщі, циплячих шкірок, глютену, почуттів, бетону та скла, створювали навколо хвилі як покірне їй цунамі. Вона була його винуватцем та жертвою. Вона викликала гігантську хвилю похитуванням своїх бедер і затримувала її ласкаво: і нехай розбризкується об плечі, обривчасті лопатки, крейдяний бюст і спадає, і зникає у покладах підсвідомості, третьочерговості снів. Вона була контрольованим підривом скелі, хоча якщо пригадати, як вона ступає — наче ковзається між душем і ліжком — то чи дозволено мені бути аж таким слизьким, таким безоглядним в оцінці її вологих кроків, її ходи в бік матрацу (за три тисячі доларів) у формі ковчегу, пристосованого для всілякого людського виду і тварин, в якому лежав всевідаючий наратор і, Боженьку коханий, не мав поняття, що станеться? Чи можу бути безоглядним відносно когось, хто спричиняє цунамі, змітає костели і пляжні халабуду, вбиває католиків і педофілів, а потім спокійно повертається до себе з почуттям пристойно виконаної роботи? Ну, не можу.

Алкоголь виходив з мене на кожній зупинці, тримаючись безпорадно поручнів і дверей, так

наче вони повинні були зараз розсипатися на букви і як каракулі розбігтися по тунелю.

[Сьомий розділ читайте тут](#)

*Переклав Василь Лозинський*

*Переклад здійснено за підтримки Інституту книги (Краків) у межах програми Sample  
Translations © POLAND.*